

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
ТА ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ**

**ЗАГАЛЬНА КОРОТКОСТРОКОВА ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ**

«Гендерні студії»

Шифр програми: ЗК/2023/008

Рік запровадження програми: 2023

Програму погоджено: рішення Науково-методичної ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка від 02 березня 2023 р. № 2-23

Програму затверджено: наказ НАДС від 13 червня 2023 р. № 86-23

ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

1. Загальна інформація	
Назва програми	Гендерні студії
Шифр програми	ЗК/2023/008
Тип програми за змістом	загальна короткострокова програма підвищення кваліфікації
Форма навчання	дистанційна
Цільова група	державні службовці, які займають посади державної служби категорій «Б» та «В», посадові особи місцевого самоврядування
Передумови навчання за програмою	–
Найменування замовника освітніх послуг у сфері професійного навчання за програмою	–
Найменування партнера (партнерів) програми	–
Обсяг програми	0,67 кредиту ЄКТС
Тривалість програми та організація навчання	загальна тривалість програми: 5 днів впродовж тижня
Мова(и) викладання	українська
Напрямо(и) підвищення кваліфікації, який (які) охоплює програма	державна гендерна політика
Перелік професійних компетентностей, на підвищення рівня яких спрямовано програму	професійні знання у сфері гендерної політики; сприйняття змін; виконання на високому рівні поставлених завдань
Укладач(і) програми	Гошовська Валентина Андріївна, д.політ.н., професор, завідувачка каф. парламентаризму Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, v.goshovska@gmail.com; Григорович Лілія Степанівна, к.філос.н., каф. парламентаризму Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, grugorovuch_l_s@ukr.net; Даниленко Лідія Іванівна, д.пед.н., професор, професор каф. парламентаризму Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, apn1@ukr.net; Дудко Ірина Дмитрівна, д.політ.н., професор, професор кафедри парламентаризму Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, idudko@hotmail.com
2. Загальна мета (цілі)	
Підвищення професійної компетентності державних службовців, які займають посади державної служби категорій «Б» та «В», посадових осіб місцевого самоврядування у сфері комунікації та взаємодії щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків у публічній сфері, становлення і розвитку гендерної політики, формування моделі гендерно-сенситивної публічної влади	
3. Очікувані результати навчання	
За результатами навчання слухачі повинні демонструвати:	
знання	змісту, форм, механізмів творення державної гендерної політики; основних положень гендерного законодавства, що

	забезпечує гендерну паритетність у парламентській діяльності; чинників сприяння реалізації гендерної політики у сфері парламентської діяльності; досвіду зарубіжних країн щодо забезпечення гендерної рівності
уміння	аналізувати й узагальнювати інформацію щодо реалізації базових принципів гендерної політики в органах публічної влади; характеризувати основні функції суб'єктів гендерної політики у сфері парламентської діяльності; визначати передумови сприяння становленню гендерно сенситивного парламенту
навички	застосування толерантності як принципу гендерності в діяльності публічних службовців; застосування гендерних (гендерно чутливих) індексів з метою оцінювання гендерної рівності
4. Викладання та навчання (методи навчання, форми проведення навчальних занять)	
Дистанційно в синхронному режимі (участь у вебінарах, під час яких проводяться лекції, тематичні дискусії, застосовуються кейсові методики, практичні роботи, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань) і асинхронному режимі (опрацювання обов'язкової літератури, інформаційних та інших матеріалів)	
5. Ресурсне забезпечення дистанційного навчання	
Назви вебплатформи, вебсайту, електронної системи навчання, через які здійснюватиметься дистанційне навчання із зазначенням посилання (вебадреси)	для дистанційного навчання в синхронному режимі доступ до вебкабінету відеоконференції надається після реєстрації
Назва дистанційного етапу/модуля	–
6. Оцінювання і форми поточного, підсумкового контролю	
Складові оцінювання та їх питома вага у підсумковій оцінці (%)	відвідування занять – 30%; поточний контроль – 25%; опрацювання обов'язкової літератури, інформаційних та інших матеріалів – 15%; підсумковий контроль – 30%. Документ про підвищення кваліфікації видається за умови набрання учасником професійного навчання не менше ніж 75%, обрахованих з урахуванням питомої ваги кожної зі складових оцінювання та за умови успішного проходження підсумкового контролю
Форма підсумкового контролю	тестування

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

Назва теми	Кількість годин				
	загальна кількість годин / кредитів ЄКТС	зокрема:			
		аудиторні заняття	дистанційні заняття	навчальні візити	самостійна робота слухачів
Тема 1. Гендерна політика в Україні: сутність, етапи становлення, особливості реалізації у сфері парламентської діяльності	3	–	2	–	1
Тема 2. Аналіз стану формування й реалізації гендерних зобов'язань України	4	–	3	–	1
Тема 3. Толерантність як базовий принцип гендерної політики	6	–	5	–	1
Тема 4. Суб'єкти творення гендерної політики у сфері парламентської діяльності в Україні та їх повноваження	5	–	4	–	1
Підсумковий контроль результатів навчання	2	–	2	–	–
РАЗОМ	20/0,67	–	16	–	4

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Тема 1. Гендерна політика в Україні: сутність, етапи становлення, особливості реалізації у сфері парламентської діяльності

Політика творення суспільства гендерної рівності. Сутність та структура гендерної політики за трьома сферами впливу (забезпечення рівного соціального статусу; формування гендерної свідомості, культури, поведінки; орієнтація на паритетність відносин).

Гендерна демократія, гендерна освіта, гендерна культура – основні інструменти реалізації гендерної політики в Україні.

Етапи становлення державної гендерної політики в Україні: 2005 – 2017 рр. – етап формування; 2017 – 2020 рр. – етап реалізації; з 2020 року по теперішній час – етап оцінювання на засадах гендерних (гендерно чутливих) індексів.

Особливості реалізації гендерної політики у сфері парламентської діяльності в Україні.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція з елементами інтерактивного спілкування.

Самостійна робота учасників професійного навчання:

Приклад одного з гендерно-чутливих індексів, які застосовуються в оцінюванні чинного законодавства в Україні.

Тема 2. Аналіз стану формування й реалізації гендерних зобов'язань України

Міжнародні та вітчизняні нормативно-правові акти у сферах подолання гендерно зумовленої дискримінації, обов'язкового проходження гендерно-правової експертизи нормативних актів, забезпечення умов реалізації гендерної політики органів державної влади та органів місцевого самоврядування; рівного представництва у виборчих списках політичних партій.

Проблеми реалізації гендерних зобов'язань в Україні (низька дисципліна посадових осіб органів публічної влади щодо дотримання ними чинного законодавства, зокрема й у

сфері гендерної політики; відсутність чітких критеріїв, на яких ґрунтується гендерно-правова експертиза чинних законодавчих актів; низький рівень політичної культури, зокрема політичної відповідальності посадових осіб органів публічної влади).

Шляхи виконання основних гендерних зобов'язань України у сфері парламентської діяльності – формування гендерно-збалансованих структур в ОДВ та ОМС, зокрема – у ВРУ; запровадження гендерно-правового аудиту на засадах чітких, прозорих, зрозумілих, об'єктивних критеріїв; запровадження гендерного навчання працівників органів публічної влади, народних депутатів України, працівників Апарату ВРУ як перспективного напрямку розвитку гендерної політики в Україні.

Технологія розбудови внутрішньої системи забезпечення контролю за виконанням гендерних зобов'язань України у Верховній Раді України.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: лекція, тематична дискусія.

Самостійна робота учасників професійного навчання:

Технологія розбудови внутрішньої системи забезпечення контролю за виконанням гендерних зобов'язань України в органах публічної влади на місцевому рівні.

Тема 3. Толерантність як базовий принцип гендерної політики

Толерантність – один із базових принципів гендерної паритетності і гендерної рівності, що характеризуються визнанням у суспільстві і державі рівноправності внеску жінок і чоловіків у розвиток демократії.

Міжнародний та вітчизняний досвід забезпечення базових принципів гендерної політики. Національна стратегія у сфері прав людини на 2021 – 2023 роки. Державна стратегія забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року (проект).

Технологія визначення рівня толерантності публічних службовців.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: тематична дискусія, практична робота.

Самостійна робота учасників професійного навчання:

Анкета для опитування публічних службовців з метою визначення рівня їх толерантності до вирішення гендерних питань.

Тема 4. Суб'єкти творення гендерної політики у сфері парламентської діяльності в Україні та їх повноваження

Організаційна структура забезпечення гендерно-сенситивного парламенту. Інститут уповноваженого з гендерних питань у Верховній Раді України.

Система відносин між представником Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з питань недискримінації та гендерної рівності і представником Урядового уповноваженого з питань гендерної політики як основних суб'єктів парламентської діяльності з питань гендерної політики.

Функції основних суб'єктів парламентської діяльності з питань гендерної політики та їх удосконалення.

Форми проведення навчальних занять та методи навчання: тематична дискусія, практична робота.

Самостійна робота учасників професійного навчання:

Порівняльна характеристика базових функцій основних суб'єктів парламентської діяльності з питань гендерної політики.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів навчання за дистанційною формою здійснюється за такими складовими:

відвідування занять – 30%;
 поточний контроль – 25%;
 опрацювання обов'язкової літератури, інформаційних та інших матеріалів – 15%;
 підсумковий контроль – 30%.

Підсумки оцінювання є сумою всіх оцінок за кожною складовою оцінювання результатів навчання.

Під час відвідування занять оцінюються відповіді на питання, виконання завдань, участь в дискусії, інших формах роботи за відповідними темами.

Документ про підвищення кваліфікації видається за умови набрання учасником професійного навчання не менше ніж 75%, обрахованих з урахуванням питомої ваги кожної зі складових оцінювання та за умови успішного проходження підсумкового контролю.

ЛІТЕРАТУРА, ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ, ОБОВ'ЯЗКОВІ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ

Література та інші інформаційні ресурси

1. Гендерна політика в системі публічного управління України / М. Канавець (кер. авт. колективу), Ю. Лихач, А. Кукуля, та ін.; за заг. ред. К. Ващенка. Київ: Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, 2018. 125 с.

2. Реалізація гендерної політики на сучасному етапі розвитку суспільства: стан, проблеми, перспективи : тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (Хмельницький, 25 квітня 2018 року). Хмельницький : Видавництво НаДпсу, 2018. 336 с.

3. Л. Даниленко, О. Горулько. Пріоритетні напрями розвитку гендерно-орієнтованої парламентської діяльності в Україні. Глобалізаційні виклики: урядування майбутнього : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 7-8 черв. 2022 р.) / за заг. ред. Л. Г. Комахи. Київ : ННІ ПУДС КНУ імені Тараса Шевченка, 2022. URL : <https://ipacs.knu.ua/pages/dop/316/files/dbca2488-6b24-4608-9db6-0931798c158b.pdf>, С. 25-28.

4. Л. Даниленко. Проблеми формування толерантного середовища в Україні. Вітчизняний парламентаризм: сучасні виміри гідності та свободи українського народу : матеріали щорічного Всеукраїнського круглого столу (Київ, 23 листоп. 2022 р.) : / за заг. ред. Л. Г. Комахи, В. А. Гошовської. – Київ : Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2022. С. 49-51. URL : <https://ipacs.knu.ua/pages/dop/316/files/dbca2488-6b24-4608-9db6-0931798c158b.pdf>.

5. Л. Даниленко. Консенсусна культура як запорука розвитку майбутнього толерантного суспільства незалежної України. Незалежність України: сучасна доктрина і практика публічного управління : матеріали міжнар. круглого столу до Дня Незалежності України (Київ, 22 серп. 2022 р.) / за заг. ред. Л. Г. Комахи. Київ : ННІ ПУДС КНУ, 2022. 272 с., С.13-16. URL : <https://ipacs.knu.ua/pages/osn/2/news/1986/files/6f7ca417-8b30-4593-a3c0-92c79505b382.pdf>.

Перелік нормативно-правових актів

1. Стратегія гендерної рівності Ради Європи на 2018-2023 роки. URL: <https://rm.coe.int/prems-041318-gbr-gender-equality-strategy-2023-ukr-new2/16808b35a4/%20D0%A1.35-36>.

2. Цілі сталого розвитку та Україна. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/cili-stalogo-rozvitku-ta-ukrayina>.

3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207#Text.

4. Конвенція про рівне винагородження чоловіків і жінок за працю рівної цінності № 100. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_002#Text.

5. Конвенція про рівне ставлення й рівні можливості для трудящих чоловіків і жінок: трудящі із сімейними обов'язками № 156. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_010#Text.

6. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text.

7. Питання проведення гендерно-правової експертизи: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.11.2018 р. № 997. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997-2018-п#Text>.

8. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 08.09.2005 р. № 2866-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>.

